

کلیات و برنامه درسی سطح دو علوم اسلامی با گرایش فلسفه اسلامی

متن مصوبه:

ماده ۱. عنوان

عنوان برنامه، سطح دو علوم اسلامی با گرایش فلسفه اسلامی است.

ماده ۲. تعریف

سطح دو علوم اسلامی با گرایش فلسفه اسلامی، مقطعی است، که طلاب ضمن فراگیری فقه و اصول متعارف، به شناخت مفاهیم، اصطلاحات، مسائل، روش تحقیق و ساختار دانش فلسفه دست می‌یابند. و پس از احراز توان علمی با ارائه تحقیق پایانی، موفق به دریافت مدرک سطح دو این گرایش می‌شوند.

ماده ۳. اهداف

۱. شناخت مفاهیم، اصطلاحات و مسائل فلسفه اسلامی؛
۲. آشنایی با تاریخ فلسفه و مشرب‌های مهم آن در جهان اسلام؛
۳. ایجاد توان تحقیق در حد جمع‌آوری، تتبع و جمع‌بندی مطالب در حوزه فلسفه اسلامی؛
۴. آماده‌سازی طلاب جهت فعالیت‌های آموزشی؛
۵. ایجاد مهارت‌های استدلال و مناظره؛
۶. تربیت طلاب مستعد جهت ورود به مقاطع تخصصی؛
۷. شناخت استدلالی مسائل فقهی و اصولی، و آشنایی با روش‌های استنباط فقهی؛
۸. ایجاد توان استفاده از متون و منابع فقهی، اصولی و فلسفی و شناخت آنها.

ماده ۴. سیاست‌ها

۱. اهتمام به ایجاد زمینه تعالی اخلاقی و اعتقادی طلاب؛
۲. زمینه‌سازی جهت اعتماد به نفس طلاب در مسائل علمی - پژوهشی؛
۳. تأکید بر آموزش‌های پژوهش‌گرا؛
۴. توجه به نیازهای جامعه و کاربردی کردن آموزش؛
۵. تکیه بر آموزش موضوعات اصلی فلسفه اسلامی؛
۶. تأکید بر بهره‌گیری از ابزارهای نوین و روش‌های کارآمد آموزشی - پژوهشی؛
۷. زمینه‌سازی برای شکوفایی استعداد فلسفی طلاب؛
۸. اهتمام به شناسایی و حمایت از طلاب مستعد؛
۹. اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

ماده ۵. ضرورت

د اهمیت فوق‌العاده مباحث عقلی و فلسفه اسلامی در اثبات پایه‌های اساسی دین؛

۱. این مصوبه قبلاً به عنوان مصوبه ۷۷۹ در جلسه ۱۴ کمیته بررسی و تصویب رشته‌ها، (دوره پنجم)، مورخ ۹۰/۶/۲۲ به تصویب رسیده بود، که پس از اصلاح مطابق تصمیم جلسه ۸۱ شورای عالی حوزه‌های علمیه (دوره ششم)، به مصوبه ۹۲۱ تغییر یافت.

۲. رسالت حوزه علمیه در تربیت اندیشمندان فیلسوف جهت تبیین و دفاع از عقائد اسلامی؛
 ۳. نیاز اجتماع به آموزش، تبیین و دفاع عقلانی از عقائد اسلامی در مقابله با تهاجمات فکری.

ماده ۶. نظام آموزشی

نظام آموزشی این گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^۱ و حضوری است، و بدون احتساب زمان تحقیق پایانی در هفت نیم‌سال ارائه می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت تحصیل در موارد اضطراری، بدون احتساب زمان تحقیق پایانی نه نیم‌سال است.

ماده ۷. شرایط پذیرش

۱. احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
۲. دارا بودن مدرک علمی سطح یک؛
۳. قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه علمی.

ماده ۸. عناوین و مشخصات کلی دروس

ردیف	عنوان	ساعت
۱	دروس عمومی	۱۵۲۰
۲	دروس گرایشی	۸۰۰
جمع کل		۲۳۲۰

ماده ۹. عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

۱. دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	فقه	۷۲۰	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح دو (از ابتدای مکاسب تا القول فی ماهیه العیب)
۲	اصول	۵۶۰	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح دو (تمام رسائل و جلد اول کفایة الاصول تا اول المقصد الثانی فی النواهی)
۳	تفسیر ترتیبی	۳۲	ایجاد توان بهره‌گیری از آیات قرآن کریم و وجوه محتمل در آن به منظور شناخت معارف قرآنی
۴	رجال و درایه	۳۲	شناخت تکمیلی و تسلط بر مباحث مهم کاربردی و نکات اساسی رجال و درایه، همراه با معرفی منابع مهم (مکتوب و نرم‌افزاری)
۵	تاریخ معاصر	۳۲	بررسی تحلیلی تاریخ فرهنگی، اجتماعی و سیاسی صد سال اخیر ایران
۶	روش تحقیق	۳۲+۱۶ نظری عملی	آشنایی با روش‌های عمومی پژوهش و کیفیت بهره‌برداری از منابع
۷	زبان انگلیسی عمومی ۲۱	۳۲+۶۴ نظری عملی	ایجاد توان درک مطلب متون ساده انگلیسی
جمع		۱۵۲۰	

۱. در این نظام، هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

۲. دروس گرایشی

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	معارف قرآن ۱ (خداشناسی)	۴۸	شناخت معارف قرآن در بخش «خداشناسی» و کسب توان مراجعه به متون تفسیری و حدیثی
۲	معارف قرآن ۲ (راه و راهنماشناسی)	۳۲	شناخت معارف قرآن در بخش «راه و راهنماشناسی» و کسب توان مراجعه به متون تفسیری و حدیثی
۳	معارف قرآن ۳ (انسان و معادشناسی)	۴۸	شناخت معارف قرآن در بخش «انسان و معادشناسی» و کسب توان مراجعه به متون تفسیری و حدیثی
۴	منطق قدیم	۳۲	شناخت مباحث مهم و کاربردی منطق قدیم، مانند برهان و مغالطه
۵	مقدمات فلسفه ^۱	۱۶	آشنایی با نحوه انتقال فلسفه به عالم اسلامی و سیر تکامل تفکر فلسفی از آغاز تا دوره معاصر همراه با شناخت فیلسوفان و منابع و مکاتب مهم فلسفه اسلامی
۶	تاریخ فلسفه اسلامی	۳۲	آشنایی با نحوه انتقال فلسفه به عالم اسلامی و سیر تکامل تفکر فلسفی از آغاز تا دوره معاصر همراه با شناخت فیلسوفان و منابع و مکاتب مهم فلسفه اسلامی
۷	فلسفه اسلامی ۱ و ۲	۱۲۸	آشنایی با مفاهیم، اصطلاحات، ساختار و مسائل مهم فلسفه اسلامی بر اساس حکمت متعالیه (بدایة الحکمه)
۸	فلسفه اسلامی پیشرفته ^۲ ۱ و ۲ و ۳	۲۴۰	شناخت استدلالی مسائل مهم فلسفی با توجه به منابع و متون اصلی فلسفه اسلامی و ایجاد توان لازم برای پاسخ به مسائل و شبهات اصلی آن
۹	کلام اسلامی ۱ و ۲ و ۳	۹۶	شناخت استدلالی مسائل مهم کلامی با توجه به منابع و متون اصلی کلام اسلامی و ایجاد توان لازم برای پاسخ به مسائل و شبهات اصلی آن
۱۰	مسائل جدید کلامی	۳۲	شناخت مهم‌ترین مسائل جدید کلامی، مانند معرفت و تجربه دینی، تکثرگرایی، علم و دین و قلمرو دین
۱۱	مکاتب فلسفی معاصر غرب	۳۲	آشنایی با مبانی، آموزه‌ها و مسائل اصلی مکاتب فلسفی مهم، جدید و تأثیرگذار غرب
۱۲	تحقیق پایانی	۶۴ عملی	ارائه پژوهش در یکی از موضوعات فلسفه اسلامی در حد تتبع، جمع‌آوری و جمع‌بندی اقوال
جمع		۸۰۰	

رضا استادی

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه

۱. الحاقی مصوبه ۸۵۰.

۲. اصلاحی مصوبه ۸۵۰.